

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра міжнародних відносин і аудиту

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Завідувач кафедри міжнародних
відносин і аудиту
Пашкевич М.С. *Пашкевич*
« 20 » листопада 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Бухгалтерський облік в галузях економічної діяльності»

Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	051 Економіка
Освітній рівень.....	071 Облік і оподаткування
Статус	перший (бакалаврський)
Загальний обсяг	вибіркова
Форма підсумкового контролю	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Термін викладання	диференційований залік
Мова викладання	7 чверть (денна форма)
	6 чверть (заочна форма)
	українська

Викладач: к.п.н., доц. Гресь Н.Л.

Дніпро
НТУ «ДП»
2024

Робоча програма навчальної дисципліни «**Бухгалтерський облік в галузях економічної діяльності**» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 051 Економіка, 071 Облік і оподаткування. Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. Міжнародних відносин і аудиту. Д.: НТУ «ДП», 2024. 11 с.

Розробник:

Гресь Наталія Леонідівна – доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри міжнародних відносин і аудиту.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки здобувачів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм.

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Бухгалтерський облік в галузях економічної діяльності» є вибірковою та формує індивідуальну траєкторію навчання студента. Зокрема, ця дисципліна поряд з іншими обов'язковими дисциплінами дозволяє поглибити такі результати навчання:

- Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.
- Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.
- Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.
- Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

Мета дисципліни – набуття теоретичних знань та практичних умінь щодо здійснення обліку на підприємствах різних галузей економічної діяльності, а також рівня комунікації, автономності та відповідальності, необхідних для виконання навчальних та професійних завдань у суспільстві.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- Розпізнавати об'єкти обліку. Пояснювати їх роль і місце в господарській діяльності
- Правильно інтерпретувати отриману облікову інформацію для прийняття управлінських рішень
- Оформлювати документально товарні операції підприємства оптової торгівлі. Приймати первинні документи від матеріально-відповідальної особи, здійснювати їхню перевірку та запис у облікові реєстри.
- Оформлювати документально товарні операції підприємства роздрібною торгівлі. Приймати первинні документи від матеріально-відповідальної особи, здійснювати їхню перевірку та запис у облікові реєстри. Розраховувати суму торгової націнки, що відноситься до реалізованих товарів. Проводити інвентаризацію товарів і тари, визначати її кінцевий результат.
- Здійснювати облік товарних операцій підприємства ресторанного господарства. Уміти складати калькуляцію блюд. Розраховувати суму торгової націнки, що відноситься до реалізованих покупних товарів та продукції власного виробництва
- Документувати надання послуг з автоперевезення. Визначати фактичну собівартість перевезень. Здійснювати облік автотранспортних засобів та паливно-мастильних матеріалів.
- Здійснювати облік будівельних матеріалів, будівництва господарським та підрядним способами. Пояснювати порядок визнання доходів і витрат за період виконання будівельного контракту
- Обліковувати біологічні активи, продукцію сільськогосподарського виробництва. Називати особливості обліку основних засобів та витрат на сільськогосподарському підприємстві

- Пояснювати особливості практики здійснення обліку діяльності підприємств різних видів економічної діяльності

3. ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		денна		вечірня		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	60	18	42	-	-		
практичні	55	12	43	-	-		
лабораторні	-	-	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-	-	-
контрольні заходи	5	5					
РАЗОМ	120	35	85	-	-		

4. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ЛЕКЦІЇ	60
1 Облік товарних операцій в оптовій торгівлі	6
1.1 Завдання й основні принципи організації бухгалтерського обліку в підприємствах оптової торгівлі.	
1.2 Документальне оформлення та облік надходження товарів.	
1.3 Поняття про оптовий товарообіг. Документальне оформлення та облік операцій реалізації та відпуску товарів зі складів.	
1.4 Організація обліку товарів у місцях зберігання та в бухгалтерії. Звітність матеріально-відповідальних осіб по товарам і тари.	
1.5 Документування та облік товарних втрат.	
1.6 Інвентаризація товарів і тари. Порядок проведення, документального оформлення та обліку її результатів	
2 Облік товарних операцій в роздрібній торгівлі	14
2.1 Завдання бухгалтерського обліку товарних операцій.	
2.2 Організація обліку товарів в залежності від організації матеріальної відповідальності.	
2.3 Види роздрібних цін. Структура роздрібною ціни. Визначення купівельної вартості товарів і вартості по цінам реалізації, торгової націнки.	
2.4 Документальне оформлення та облік надходження товарів.	
2.5 Документальне оформлення та облік реалізації товарів. Розрахунок товарної надбавки на реалізовані товари.	
2.6 Документальне оформлення та облік товарних втрат.	
2.7 Документальне оформлення та облік переоцінки товарів	
2.8 Документальне оформлення та облік надходження та вибуття тари.	
2.9 Звітність матеріально-відповідальних осіб по товарам і тари.	

2.10 Інвентаризація товарів і тари, строки, порядок проведення, документального оформлення та обліку її результатів	
3 Облік у ресторанному господарстві	14
3.1 Характеристика ресторанного господарства	
3.2 Калькулювання вартості страв	
3.3 Документальне оформлення та облік надходження та вибуття продуктів, покупних товарів та продукції власного виробництва	
3.4 Звітність матеріально-відповідальних осіб	
3.5 Бухгалтерський облік товарних операцій у коморі, на кухні, структурних підрозділах роздрібної торгівлі	
4 Облік на автотранспортному підприємстві	10
4.1 Характеристика автотранспортних підприємств та особливості обліку в них	
4.2 Документальне оформлення автотранспортних перевезень	
4.3 Калькулювання собівартості перевезень (робіт, послуг) на автотранспорті	
4.4 Облік активів на автотранспортних підприємствах	
5 Облік у будівництві	10
5.1 Характеристика галузі та особливості обліку	
5.2 Особливості обліку будівельних матеріалів	
5.3 Визнання доходів і витрат за період виконання будівельного контракту	
6 Облік у сільському господарстві	6
6.1 Характеристика галузі та особливості обліку. Державна підтримка та оподаткування сільськогосподарських підприємств	
6.2 Облік запасів: облік продукції рослинництва; облік насіння і кормів; облік продукції тваринництва; облік тварин на вирощуванні та відгодівлі	
6.3 Особливості обліку основних засобів	
6.4 Облік витрат сільськогосподарського підприємства	
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	55
Облік товарних операцій в оптовій торгівлі	6
Облік товарних операцій в роздрібній торгівлі	14
Облік у ресторанному господарстві	12
Облік на автотранспортному підприємстві	8
Облік у будівництві	9
Облік у сільському господарстві	6
120	

5. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень здобувачів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача за дисципліною.

5.1. Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення «Про організацію освітнього процесу НТУ «ДП»».

5.2. Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності здобувача за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувач на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються здобувачам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час лекційних занять	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів;
практичні	індивідуальне завдання	виконання завдань під час практичних занять		виконання ККР під час іспиту за бажанням здобувача
		виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань.

Поточне оцінювання практичних занять відбувається на основі оцінок за виконання індивідуальних завдань (розрахунково-аналітичних завдань).

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі здобувача шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні

результати навчання.

5.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
♦ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію;	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	- використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; ◆ збір, інтерпретація та застосування даних; ◆ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово 	<p>Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	95-100
	<p>Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами</p>	90-94

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ♦ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ♦ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ♦ організація та керівництво професійним 	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; <p>3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною 	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
розвитком осіб та груп; ♦ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії	аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; 4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації	
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

6. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Програми пакету Microsoft Office (Word, Excel, PowerPoint, Teams).

Дистанційна платформа Moodle.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.

2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.

3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/43-15#Text>.

4. Шот А.П. Облік і оподаткування за видами економічної діяльності. Опорний конспект лекцій. Львів. 2018. 117 с. URL: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/10/%d0%bd%d0%b0%d0%b2%d1%87-%d0%bf%d0%be%d1%81-%d0%be%d0%b1%d0%bb-%d0%92%d0%95%d0%94-PDF.pdf>.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Бухгалтерський облік в галузях економічної діяльності»

для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 051 Економіка, 071 Облік і оподаткування

Розробник:

Гресь Наталія Леонідівна

В редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19